



Seat No. : \_\_\_\_\_

**TO-116**

**M.A. Sem.-I**

**May-2013**

**Gujarati : (402)**

**(Bhartiya Sahitya Mimansa)**

**Time : 3 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

૧. ધ્વનિનું સ્વરૂપ સમજાવી આનંદવર્ધનના ધ્વનિવિચારનો પરિચય આપો. ૧૪

**અથવા**

ધ્વનિના પ્રકારો સમજાવી તે વિશે નિદર્શનો સાથે નોંધ તૈયાર કરો.

૨. વકોક્તિની વિભાવના સમજાવી કુંતકે રજૂ કરેલો વકોક્તિ વિચાર સમજાવો. ૧૪

**અથવા**

વકોક્તિના પ્રકારો જણાવો તેને વિશે સદૃષ્ટાંત નોંધ તૈયાર કરો.

૩. ભરતનું રસસૂત્ર સમજાવી ભટ્ટ લોલ્લાટ, શંકુક અને ભટ્ટ નાયકનો મત રસસંદર્ભે સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

**અથવા**

નોંધ લખો : (બંને)

(૧) રસના વિધનો

(૨) સાધારણીકરણ વ્યાપાર

૪. અભિનવગુપ્તે કરેલી રસવિષયક વિચારણા સમજાવો. ૧૪

**અથવા**

નોંધ લખો : (બંને)

(૧) ભાવકનો રસાનુભવ

(૨) રસની સંખ્યા અને તેનો અર્થ

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) ભરતનું રસસૂત્ર કેટલા ભાવ ગણાવે છે ? કયા કયા ?
- (૨) વિભાવનો અર્થ જણાવી તેના પ્રકાર જણાવો તે કયા કયા છે ?
- (૩) સાત્વિક ભાવનો અર્થ સમજાવી તેની સંખ્યા જણાવો.
- (૪) રસાભાવ એટલે શું ?
- (૫) લોલ્લટ સ્થાયી ભાવ અને વિભાવ વચ્ચે કયો સંબંધ દર્શાવે છે ?
- (૬) અનુમિતિવાદ કોનો મત છે ?
- (૭) ગમ્યગમક સંબંધની વાત કોણે કરી છે ?
- (૮) ભુક્તિવાદનો વિચાર કોણે રજૂ કર્યો છે ?
- (૯) વસ્તુધ્વનિનું કોઈ એક દૃષ્ટાંત આપો.
- (૧૦) રસધ્વનિનું કોઈ એક દૃષ્ટાંત આપો.
- (૧૧) કાવ્યના માર્ગો કેટલા છે ? કયા કયા ?
- (૧૨) અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર કયા નામે જાણીતો બન્યો છે ? જણાવો.
- (૧૩) 'ધ્વન્યાલોક' ગ્રંથના લેખક કોણ છે ?
- (૧૪) ધ્વનિ સિદ્ધાંતની સ્થાપના કોણે કરી છે ?

---